

ตัดด้วยปัญญา

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “สงสัยเรื่องการกรวดน้ำ”

กราบเท้าหลวงพ่อดิฉันสงสัยเรื่องการกรวดน้ำและความฝันของตัวเองมานานแล้วเจ้าคะ จึงรบกวนเรียนถามหลวงพ่อช่วยตอบคำถามเพื่อให้คลายสงสัยด้วยเจ้าคะ คำถามมีดังนี้

๑. เวลาทำบุญเสร็จแล้วดิฉันบางทีก็ลืมกรวดน้ำ ญาติจะได้รับส่วนบุญที่ดิฉันทำไว้หรือเปล่าเจ้าคะ เคยได้ยินญาติผู้ใหญ่บอกไว้ว่า ทำบุญต้องกรวดน้ำนะ เดียวญาติจะไม่ได้รับส่วนบุญ จริงหรือเปล่าเจ้าคะ

๒. ดิฉันได้เคยทำบุญถวายทองคำกับหลวงตาที่สวนแสงธรรมไว้ ผ่านมาหลายปีแล้วอยู่ๆ วันหนึ่งก็ฝันเห็นภาพตัวเองที่เคยถวายทองคำกับหลวงตาไว้ อยากรู้ว่ามีความหมายอย่างไรเจ้าคะ กราบขอบพระคุณหลวงพ่อบ้าง

ตอบ : เอาคำถามที่ ๑. นะ คำถามที่ ๑. ว่าเราทำบุญเสร็จแล้ว บางทีลืมกรวดน้ำ ญาติจะได้รับหรือเปล่าเจ้าคะ

การทำบุญเป็นทำบุญกุศล ทำบุญกุศลเพื่อตนเอง เริ่มต้นอันดับหนึ่งเลย ทำบุญกุศลเพื่อตนเอง เวลาเราไปร้านอาหาร เรากินอาหารแล้วอาหารอร่อยไหม อร่อย พออาหารอร่อยปั๊บเราก็จะไปบอกเขาว่า เฮ้ย! อาหารร้านนั้นอร่อยนะ อาหารร้านนี้อร่อยนะ ใจคนที่เราไปคุยให้เขาฟัง เขาไม่ได้กินหรอก เรากิน เพราะเราไปกินอาหารแล้วอร่อย เราถึงได้ไปบอกเขาว่า อาหารร้านนั้นอร่อยนะ อาหารร้านนี้อร่อยนะ

นี่ก็เหมือนกัน ทำบุญใครเป็นคนทำ เราเป็นคนทำ ถ้าเราเป็นคนทำ คือเราเป็นคนกิน ถ้าเราเป็นคนกิน เริ่มต้นทำบุญกุศล ทำบุญกุศลเพื่อตัวเรา เราทำกุศลเพื่อตัวเรานะ เราทำ

กุศลเพื่อสร้างอำนาจวาสนาบารมี เพื่อความสุข เพื่อความปรารถนา ให้สมความปรารถนา ทำต่าง ๆ เพื่อตัวเรา เสร็จแล้วการทำบุญกุศลเพราะคนเรา เราจะทำบุญได้ เพราะเรามีเรา เราเกิดมาจากไหน เราเกิดจากพ่อจากแม่ พ่อแม่ก็มีญาติ มีปู่ มีย่า มีตา มียาย มันมีญาติสังคัมกันไป

เวลาสังคัมกันไป เราเกิดมาจากไหน เราเกิดมา เวลาทำบุญกุศล เจ้ากรรมนายเวร เจ้ากรรมนายเวรก็คือว่าเจ้ากรรม ดุสิต ทั้งพ่อทั้งแม่เจ้ากรรมนายเวรทั้งนั้นนะ เพราะว่าท่านห้องเรา มา ท่านคลอดเรา มา ท่านเลี้ยงดูเรา มา ท่านดูแลเรา มา เราทำบุญ ทำบุญ ทำบุญเพื่อเรา แต่เราเกิดมาจากไหน เราเกิดมาเรามีชาติ มีตระกูล เรามีญาติพี่น้อง เรามี เราระลึกถึงบุญคุณไง พ่อแม่เราก็มีพ่อแม่ เราก็มีพ่อแม่ เพราะมันเกิดต่อสายเลือดกันมา ต่อสายใยกันมา

ที่นี้อุทิศส่วนกุศลไป อุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวร อุทิศส่วนกุศลถึงผู้ที่มีบุญคุณต่อเรา ถ้าผู้ที่มีบุญคุณต่อเรา เห็นไหม เราทำแล้วเราระลึกถึง อุทิศส่วนกุศล การอุทิศส่วนกุศลมีได้ ๒ ทาง ทางหนึ่งคือกรวดน้ำ กรวดน้ำคือเขาเอาน้ำมาแล้วก็รินน้ำ กรวดน้ำเพื่อความมั่นใจของเรา

แต่ถ้าครูบาอาจารย์ของเราเนะ เราอุทิศส่วนกุศลด้วยน้ำใจ เวลาน้ำใจมันไม่ต้องทำอะไรเลย นึกเอาที่ไหนก็ได้ เรานึกได้เลย เพราะอะไร เพราะถ้าเราไม่ทำบุญนะ เราไม่ทำบุญเราจะนึกอะไรให้ละ เราจะเอาบาปอกุศล เอาความทุกข์ความยากไปอุทิศให้ญาติพี่น้อง ไม่มีใครอยากรับหรอก เขาก็อยากได้รับบุญกุศล

เวลาทำบุญกุศลเราปลื้มใจ ชื่นใจ เราพอใจ เราอุทิศส่วนนี้ อุทิศคืออะไร อุทิศคือน้ำใจใจ น้ำใจที่รุ่มเย็น น้ำใจที่อบอุ่น น้ำใจ ขอให้ญาติพี่น้องของเราได้ประสบความสำเร็จรุ่มเย็นอบอุ่นแบบนี้

นี่ไง “อุทิศส่วนกุศล เขาจะได้หรือไม่ได้”

ได้ เราทำบุญกุศลได้อยู่แล้ว เวลาสายเวรสายกรรม สายเวรสายกรรม เห็นไหม เวลาเขาไปทำบุญกุศลกัน ถ้าเจ้าตัวมาได้ ดี ถ้าเจ้าตัวไม่ได้ก็ให้สายเลือดมา สายเลือดมา มาทำมัน สะเทือนไปหมดละ ถ้าทางกฎหมาย ทางกฎหมาย เห็นไหม เวลาทำความผิด ทำผิดเกี่ยวเนื่องกัน เกี่ยวเนื่องกัน

นี่ก็เหมือนกัน มันมีสหายโยของมันไป ถ้ามีสหายโยของมันไป จะได้บุญใหม่ ได้ แต่มันเป็นพิธีกรรม มันเป็นพิธีกรรมเพื่อการยืนยันใจ เรื่องการกรวดน้ำมันยืนยันมาตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพ็ญเดือน ๖ เวลาจะตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พญามาร ไฉ่โฮ! เข้ามาต่อกร พญามาร พญามารก็คือความคิดเรา พญามารก็คือสิ่งที่ทำให้เราสับสน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า เราทำบุญกุศลไว้เยอะมาก เราได้กรวดน้ำ เราได้ทำบุญกุศลไว้เยอะมาก ฉะนั้น เอาแม่พระธรณีที่การกรวดน้ำ เรากรวดน้ำเสร็จแล้วเราเทลงแผ่นดิน เอาเป็นพยาน พระแม่ธรณีมาบีบมวยผม บีบมวยผม น้ำที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคยอุทิศส่วนกุศลไว้ ท่วมพญามารตายหมดเลย ทำบุญมหาศาล ที่กรวดน้ำไว้ กรวดน้ำไว้ มันท่วมเอาพญามารตายหมดเลย

ไฉ่โฮเป็นบุคลาธิษฐาน แต่ความจริงมารตายด้วยมรรค มารตายด้วยศีล สมาธิ ปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ได้ตายด้วยน้ำที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามากรวดน้ำผ่านพยาน คือพระแม่ธรณี มันมีมาในพระไตรปิฎกใช้ใหม่ ถ้าบอกว่ามันเป็นสักขีพยาน เป็นสัตบุคคณ สิ่งนี้มันเพื่อสังคม มันก็ถูกต้อง แต่ถ้ากรรมฐานเรา เราทำความจริงขึ้นมาแล้วมันกรวดแห้ง กรวดแห้งคือน้ำใจแห้งๆ น้ำใจของเรา มันไม่ต้องไปกรวดน้ำ ทำสิ่งใดมันเป็นบุญกุศลอยู่แล้ว

เราจะบอกว่า “ทำบุญกุศลแล้วลืมนกรวดน้ำไป ญาติจะได้รับหรือไม่”

ระลึกถึงสิ ระลึกถึงนี้สำคัญนะ เขาอุทิศะ เจาะจง เราเจาะจงนะ เราทำคุณงามความดี เราสร้างถนนหนทาง ใครๆ ก็ใช้ได้หมดเลย ทุกคนใช้ได้หมดเลย แต่เราเจาะจงเลยให้แม่เราใช้ คนเดียว คนอื่นจะร่วมใช้ก็ได้ เขาเรียกเจาะจง ถ้าเจาะจงคนนั้นจะมีสิทธิ์เต็มทีไง อุทิศส่วนกุศล เจาะจงไป อุทิศให้นาย ก. นาย ข. นาย ง. เขาเจาะจงพวกนี้ได้ก่อน แล้วพวกที่เขามีส่วนที่จะได้ก็ได้ตามๆ กันไป

แต่ถ้าไม่ได้เจาะจง มี เวลาเป็นพวกที่เขาไม่รู้เรื่องวัฏฏะ เรื่องการเป็นไปของวัฏฏะ จะมีบุญกุศลไป คนนั้นได้รับ คนนั้นไม่ได้รับ คนนั้นแย่งชิงคนนี้ คนนี้แย่งชิงคนนั้น มันเป็นเวรเป็นกรรมทั้งนั้นนะ

แต่ถ้าเราอุทิศได้ อุทิศเจาะจงได้ อุทิศะ ระบุชื่อ ระบุชื่อเขาเรียกว่าเจาะจง เจาะจงคนนี้ ต้องได้ก่อน แล้วคนนี้ได้ คนนี้ได้ คนนี้ได้ แล้วบอก อู้อู้อู! ของมันมีแค่นี้จะได้ได้อย่างไร

ความสุขของเรา ดูลิ ไปดูคอนเสิร์ต อู้อู้อู! มันเฮ เฮทั้งคอนเสิร์ตเลย ทำไมมันเฮได้ล่ะ เพราะความรู้สึก เวลาอุทิศส่วนกุศลมันก็คือความรู้สึก ทำบุญทัฬหีเดียวนี้แหละ แต่อุทิศได้เป็นมหาศาลเลย เพราะว่าเราอุทิศแล้วอุทิศเล่า มันไม่มีวันจบวันสิ้น ความคิดเรา ความรู้สึกเราไม่มีวันจบวันสิ้น อุทิศได้ เห็นไหม ทางธรรมเขาบอกว่าเหมือนเทียนเล่มหนึ่ง จุดให้เทียนเล่มต่อๆ ไปมันสว่างไปทั่ว

ที่นี้เทียนเป็นเทียน เห็นไหม ความรู้สึกมันยิ่งกว่าเทียนอีก มันละเอียดกว่านั้น ถ้าละเอียดกว่านั้นมันได้อยู่แล้ว ไม่ต้องไปวิตกกังวลตรงนั้น มันจะเป็นพิธีเกินไปไง ถ้าเป็นพิธีเกินไป ถ้าที่ไหนเขาทำแล้ว มันพอสมควรทำได้เราก็ทำกัน ถ้ามันทำไม่ได้มันติดขัด เราก็ทำในใจเรา เราอุทิศของเรา เราทำของเรา

ถ้าอุทิศแห้ง มันจะทำที่ไหน มันไม่เบียดเบียนใคร ไม่กระทบกระเทือนใคร มันสะดวก มันทั้งสะดวกเป็นเนื้อหาสาระ มันได้ ๑๐๐ เปอร์เซนต์เลยนะ แต่ถ้าเป็นพิธี เป็นอะไรต่างๆ มันทำเป็นพิธี ไ้คนที่มาช่วยจัดพิธีมันก็แบ่งไปแล้ว ๕ เปอร์เซนต์ ไ้คนที่มันช่วยดูแลมันก็แบ่งไปอีก ๑๐ เปอร์เซนต์ มันเจือจางไปเรื่อย พิธีกรรมมันเกี่ยวเนื่องกันไป แต่ถ้าเราทำความจริงนะ

ฉะนั้น บอกว่า “ทำบุญกุศลแล้วเจ้ากรรมนายเวรจะได้ไหม”

ได้

“ทางญาติผู้ใหญ่บอกต้องกรวดน้ำ ไม่กรวดน้ำเขาจะไม่ได้รับ”

ได้รับ ได้รับตลอด ถ้าเป็นสมควรที่เขาได้รับ ส่วนใหญ่แล้วถ้าทำคุณงามความดี เขาได้ดีกว่าเรา คือเขาได้ความละเอียดอันนั้น เขาก็ไม่สนใจอันนี้ แต่ถ้าเขามีความจำเป็นหรือต้องการได้ ได้ทั้งนั้นนะ ได้ ได้คือได้ความอบอุ่นนะ ได้การไว้เนื้อเชื่อใจ ได้การไว้วางใจ ถ้าขาดตกบกพร่องสิ่งใดก็ให้สมควรปรารถนานั้น ถ้าทำสิ่งนั้นมันทำไป อันนี้มันเป็นพิธีกรรม มันเป็นเรื่องวัฏฏะ

ถ้าเรื่องวิภูฏะ มันบอกจะให้สมบุรณ์ทุกๆ ความคิด มันมีความเห็นต่าง ความเห็นต่างก็ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งเขตทัตตะ พระอรหันต์มีความเป็นเลิศ ๘๐ ทาง เป็น พระอรหันต์เหมือนกัน ยังมีความเป็นเลิศแตกต่างกัน ความเป็นเลิศแตกต่างกันคือความ ชำนาญ คือจริตนิสัยของท่าน

นี่ก็เหมือนกัน เราทำของเราเพื่อให้สมบุรณ์ นี่มีญาติผู้ใหญ่เขาพูดอย่างนั้นเราก็รับฟังไว้ รับฟังไว้ ถ้าเรามีสติมีปัญหา รับฟังไว้ ถ้ามีโอกาสเราก็ได้อธิบายให้เขาฟัง ถ้าเขาไม่ติดขัดมันก็เป็นประโยชน์ด้วย

แต่ถ้าเขาเป็นญาติผู้ใหญ่ ญาติผู้ใหญ่นี้พูดยาก เพราะเขาถือว่าเขาอาบน้ำร้อนมาก่อน แต่ถ้าอาบน้ำร้อนมาก่อนแล้วเป็นผู้ฉลาด เป็นผู้แก้ปัญหา เราสาธุเนาะ แต่ถ้าอาบน้ำร้อนมาก่อนแล้วไม่ค่อยมีปัญหา เราก็เออ! อาบน้ำร้อนมาก่อนก็วาง เขว่นไว้ก่อน เราทำของเราด้วย สติปัญญาของเรา

ฉะนั้น ทำได้ แล้วภาษาเรานะ กรรรมฐานเรา ถ้าบอกว่าไม่ได้กรวดน้ำ มาทำบุญที่วัดนี้ ส่วนใหญ่จะไม่ได้บุญเลยเนาะ เพราะที่นี้ไม่เคยกรวดน้ำเลย ไม่มี เพราะมันเป็นความวุ่นวาย มาก

เวลาเราให้พระ เวลาคนทุกข์คนยากมาหาเราพอสมควร ใครมีปัญหาอะไรบอกว่า เวลาเราให้พร เวลาให้พรให้อุทิศเลย ให้เจาะจงเลย ให้เจาะจง เอ่ยชื่อในใจเลย โจรจิต กับโจรจิตมันถึงกัน ความรู้สึกกับความรู้สึกมันถึงกัน ไม่ต้องผ่านน้ำ ถ้าผ่านน้ำนะ แม่น้ำ เจ้าพระยามันได้บุญมากที่สุด เพราะมันไหลทั้งปีเลย แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำแม่กลอง บางปะ กง โอโฮ! มันไหลทั้งปีทั้งชาติเลย จังหวัดฉะเชิงเทราคงจะมีบุญเยอะ เพราะแม่น้ำบางปะกงมัน ไหลผ่าน มันอุทิศทั้งวันเลย นั่นมันเป็นพิธีกรรม

ฉะนั้น เวลาคนติดขัดมีปัญหา มาหา เราทำให้ แล้วให้พร แล้วให้เขาเจาะจง จบหมดนะ แล้วไม่มีน้ำ เจาะจงกันด้วยใจกับใจนี้เลย จบหมด แล้วดีขึ้น แต่ถ้ามันสุดวิสัย สุดวิสัยก็เป็นไป ตามกรรม เป็นไปตามกรรม เห็นไหม

“๒. ดิฉันได้เคยไปทำบุญถวายทองคำกับหลวงตาที่สวนแสงธรรมไว้ ผ่านมาหลายปีแล้ว อยู่ๆ วันหนึ่งก็ฝันเห็นภาพตัวเองที่เคยถวายทองคำหลวงตานั่น อยากรู้ว่ามีความหมายอย่างไร เจ้าคะ”

มีความหมาย เห็นไหม มันมีความสุข มีความสุข เวลาเราฝันถึง ฝันถึงสิ่งที่ทำไป เวลาโยมมาถวายทาน สิ่งที่ถวายทานมันเป็นอาหาร เป็นปัจจัย ๔ ปัจจัย ๔ เก็บไว้มันเสีย มันเน่า มันบูด แต่เวลาโยมถวายไปแล้วนะ ภาพนี้มันจำไปจนตายเลย โยมย้อนกลับไปเมื่อ ๕ ปี ๑๐ ปีที่แล้วสิ สิ่งที่ยอมได้ถวายไปมันยังสดๆ ร้อนๆ เลย ข้าวมันไม่บูดไม่เน่า แกงมันยังควั่นขึ้นกรุ๋นๆ เลย เพราะอะไร เพราะมันสดๆ ร้อนๆ มันเกิดเป็นทิพย์ไง

ถ้าเกิดเป็นทิพย์ นั่นนะบุญกุศลที่เป็นทิพย์ เป็นทิพย์มันตกอยู่ที่หัวใจ เราทำของเราไปแล้ว สิ่งของมันเป็นทิพย์ เป็นทิพย์ มันเป็นทิพย์ในหัวใจ ของที่เก็บไว้ข้ามวันมันก็บูดก็เน่าแล้ว แต่นี้เป็นปี ๑๐ ปี เราลองคิดถึงวันที่เราทำบุญมา ๑๐ ปีที่แล้ว หรือทำมากี่ปี หลายปีมาแล้วที่ผ่านมา เราคิดสิ สดๆ ร้อนๆ คำว่า “สดๆ ร้อนๆ” มันเป็นอย่างนั้นไง

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่เจี๊ยะท่านบอกใจ “สวรรค์ไม่มีตลาดนะเว้ย”

เราก็คิดนะ เราทำบุญกุศลใหญ่เลยนะ ไปเกิดเป็นเทวดาจะได้อิมหน้าสำราญ พอไปเป็นเทวดาเขาไม่กินอาหารอย่างนี้ เราอยากกินอะไร เราก็ไปตลาดซื้อไหม ไปซื้อวัตถุดิบมาทำอาหาร หรือไปกินอาหารที่ร้าน เทวดาเขาอยากของเขา มันเป็นทิพย์หมด ไม่มีตลาด ไม่มีการซื้อขาย ไม่มีอะไรเลย แล้วมันไปจากไหนล่ะ มันไปจากผลจากการกระทำ

“ได้ถวายทองคำกับหลวงตาที่สวนแสงธรรมไว้ ผ่านมาหลายปีแล้ว แต่วันหนึ่งฝันว่าได้ถวายอยู่”

มันปลื้มใจ มันเป็นทิพย์ เป็นทิพย์ ทองคำเราเป็นคนถวาย เราเป็นคนถวายทองคำนั้น ทองคำนั้น ถวายไปเพื่อสาธารณประโยชน์ ถวายผ่านหลวงตา หลวงตาเป็นพระอรหันต์ พระอรหันต์เอาไปทำกฐาติ ทองคำเอาเข้าคลังหลวง คลังหลวงไว้เพื่อเป็นเบื้องหลังการค้าประกันเงินตรา เงินตราที่เราใช้จ่ายกันอยู่ คนที่ใช้จ่ายเงินตรา เงินบาทอยู่ ได้ผลจากเรากระทำไว้ ได้ผลจากพวกเราได้เสียสละไว้ คำให้เงินบาทมันมีค่า เราทำประโยชน์ขนาดนั้น แล้วทำไมจะไม่ได้บุญล่ะ

“อยากรู้ว่ามันมีความหมายอย่างไรเจ้าคะ”

อยากรู้ความหมายว่า เขาก็อยากให้เราทำอะไรๆ อีกรึไง ทองคำนั้นนะทำแล้วได้ประโยชน์ จึงไปนอนฝันนั้นนะ แต่ก็หมดโอกาสแล้ว หลวงตาท่านล่องไปแล้ว ตอนนี้จะทำก็ทำกับหลวงปู่ลี ถ้าหลวงปู่ลีนะ ถ้าใครยังมีโอกาส โอกาสมันมาแล้วมันก็ไปนะ โอกาสไม่มีตลอดไปหรอก

แต่ขณะที่โอกาสมา เรามีสติปัญญาพอใหม่ที่เราจะหยิบฉวยเอาประโยชน์กับเรา แล้วโอกาสก็ผ่านไปแล้วนะ ตอนนี้จะทำบุญกับหลวงตา หลวงตาท่านก็ล่องไปแล้ว นี่ยังดียังมีหลวงปู่ลี้อยู่ หลวงปู่ลี้อยู่ เรายังสามารถถวายทองคำกับหลวงปู่ลีได้ เพราะหลวงปู่ลีท่านจะทำเจตีย์ของท่าน

ฉะนั้น เพื่อประโยชน์ตรงนั้น ถ้าประโยชน์ตรงนั้นมันก็เป็นประโยชน์

“มันคืออะไรคะ”

มันก็ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วไง นี่ทำคุณงามความดีไง ถ้าทำคุณงามความดีของเรา ทำคุณงามความดีด้วยการเสียสละทาน หลวงตาท่านพูดประจำนะ ใครจะทำบุญกุศลได้มากน้อยขนาดไหนก็แล้วแต่ มันเหมือนเชื่อมกันแม่น้ำไว้ แต่เวลาคนที่จะพันทุกข์ต้องปฏิบัติเท่านั้น จะทำบุญกุศลขนาดไหน เป็นบุญกุศลของเรา ทำบุญกุศลแล้วเพื่อให้จิตใจนี้มันคง จิตใจนี้เชื่อมมัน เชื่อมมันแล้วจิตใจนี้ต้องประพฤติปฏิบัติ จิตใจนี้มันจะชำระล้างด้วยมรรคด้วยผล ถ้าด้วยมรรค ด้วยมรรค มันได้ผลขึ้นมามันจะเป็นประโยชน์ เป็นอริยทรัพย์ของเรา เป็นสมบัติของเรา

ถ้าเป็นสมบัติของเรานะ ใ้อที่ถามๆ มามันเป็นเรื่องปลื้มก้อยเลย ใ้อนี้มันเรื่องต้นเหตุปากทางที่จะทำชักนำให้เราเข้ามามีศรัทธามีความเชื่อ เพื่อความมั่นคงของเราไง

นี่พูดถึงว่า ทำบุญถวายทองคำหลวงตา จบ

ถาม : เรื่อง “ซื้อเคียวมาแล้วครับ จะลองหัดใช้เคียว”

กราบนมัสการหลวงพ่อก่อน หลังฟังเทศนาของพระอาจารย์หลายรอบ โหลดใส่โทรศัพท์ฟังจนนับครั้งไม่ได้ ไม่เข้าใจ พยายามใช้สติปัญญาพิจารณาเท่าไรก็ไม่กระจ่าง จนเข้าวันอาทิตย์

ขณะที่นั่งปลดทุกข์ (ขอโทษนะครับ) คำพูดของพระอาจารย์ประโยคที่ว่า “ให้กลับเข้ามาหาความสงบ” จึงเริ่มภาวนาพุทโธ

ในขณะที่นั่งปลดทุกข์ เมื่อจิตมีความสงบ ดึงสัญญาคำเทศนาขึ้นมาทบทวนไปทบทวนมา ก็รู้สึกที่จิตมันหนัก มันมีความสุข ลองจับความหนักอันนั้นไว้ แล้วลองพิจารณาว่า ความหนักที่เกิดขึ้น เกิดขึ้นจากอะไร คำตอบที่ได้รับคือความหนักนี้เกิดจากความอยากรู้ที่เกิดจากความไม่รู้ มันเป็นอาการของจิตที่อยากรู้ การฟังคือสิ่งกระทบภายนอก ทำให้เกิดอารมณ์ความอยากรู้ ความอยากรู้คือกิเลสตัวหนึ่ง ทำให้ทุกข์กระวนกระวายซึ่งเกิดจากจิต ไม่ได้เกิดที่ไหนเลย

แล้วมันก็เข้าใจว่าจิตนี้เหมือนโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ มีประโยชน์ แต่ก็มีโทษ หากสารพิษคือกิเลสรั่วไหลออกมา มันทำลายทุกสิ่ง จึงต้องมีอุปกรณ์ป้องกันและระบบทำลาย ซึ่งมีสติปัญญาที่จะต้องควบคุมและตรวจสอบอยู่ทุกขณะเวลา จะละทิ้งหน้าที่ไปไม่ได้เลย

ตอนนี้อ้อเคียวมาตามคำแนะนำของอาจารย์แล้วครับ จะพยายามฝึกกรรมของที่เป็นประโยชน์ และจะฝึกใช้เคียวให้ชำนาญ ฝึกมัด ฝึกตี ฝึกทำ ฝึกหุงจะได้ข้าวมากิน โดยไม่ต้องไปซื้อหรือขอข้าวเขามากินแล้วครับ ผมขอบพระคุณท่านอาจารย์มาก

ตอบ : นี่คำถาม เพราะว่าเขาเขียนปัญหาถามมาตลอด ถามปัญหามาตลอดก็พัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ ก็เห็นว่ามันเป็นการพัฒนาการขึ้นมาเรื่อยๆ เราก็ตอบปัญหาไป แต่คนที่ตอบปัญหาส่วนใหญ่จะเป็นอย่างนี้ เวลาเรามีปัญหาถามครูบาอาจารย์ไป เพราะครูบาอาจารย์ตอบมามันจะภูมิใจ เราก็จะบอกว่า ฉันได้ขั้นนั้นขั้นนี้แล้ว ฉันมีคุณธรรมแล้ว แล้วก็คิดว่าตัวเองได้ใจ

ถ้าคิดว่าตัวเองได้ แต่ที่เวลาเราตอบไป ก็มันเป็นข้อเท็จจริงอย่างนั้นจริงๆ เพราะเขาพิจารณาอารมณ์ของเขา เขาพิจารณาความกระทบของเขา แล้วเขาปล่อยวาง เขามีความสุข มันก็ถูกของเขา แต่ความถูกต้องนี้มันเป็นความถูกต้องปัญญาอบรมสมาธิไง มันใช้ปัญญา มันใช้พิจารณา ผลของมันคือสมาธิทั้งนั้น

ถ้าผลของมันเป็นสมาธิแล้ว เพราะเวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเขาจะรู้วิธีการขุดคุ้ยหากิเลส การขุดคุ้ยหากิเลสเป็นงานอย่างหนึ่ง การพิจารณาวิปัสสนาญาณเป็นงานอีกอย่างหนึ่ง

ถ้าการพิจารณาของเรา ถ้าเราขุดคุ้ยหากิเลสไม่เจอ เห็นใหม่ การพิจารณากาย เวลาจิตสงบแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง พิจารณากาย พิจารณากาย มันเป็นกายนอก กายนอกๆ มันเป็นเรื่องการพิจารณากาย กายนอกอย่างหนึ่ง

เวลาเป็นกายทางโลก เห็นใหม่ หมอผ่าตัดทำศัลยกรรม เขาทำทั้งวันทั้งคืนเลย เขาผ่าร่างกายของคนมาเป็นพันๆ คนเลย เขาไม่เคยเห็นกายของเขาเลย เพราะมันเป็นวิเศษ มันเป็นเรื่องของความคิดสามัญสำนึก มันเป็นเรื่องความคิดของมนุษย์ มันไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมเลย

แต่เวลาคนที่ปฏิบัติ เวลาพิจารณากาย พิจารณากายเป็นกายนอกทั้งนั้น มันไม่เข้าสู่มรรคเลย ถ้าไม่เข้าสู่มรรค แต่เวลาปฏิบัติไปแล้วมันมีผลใจ มีผลจากคนที่ไม่เคยประพฤติปฏิบัติเลย เวลามาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา โอ้โฮ! ธรรมะเป็นอย่างนี้เอง มันว่าง พอใจ มันมีความสุข มันมีความสุข

ไฉนนั้นฤๅษีชีไพรเขาก็มีความสุขของเขา ก่อนที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ก็มีอยู่แล้ว แต่มันไม่เข้ามรรค มันไม่เข้ามรรคตรงไหน มันไม่เข้ามรรคเพราะมันไม่มีสัมมาสมาธิ มันไม่มีสมถกรรมฐาน ไม่มีฐานที่ตั้งแห่งการงาน

การงาน คนที่เขาทำงานทำ เขาทำงานตามหน้าที่ของเขา เขามีผลตามกฎหมาย ใ้เราไม่มีสิทธิ์ตามกฎหมาย เราไปทำอะไร ไม่มีสิทธิ์ครับ ไม่มีสิทธิ์

มึงไม่เห็นใจมึง มึงไม่เห็นสัมมาสมาธิ ทำอะไรก็ทำภพชาตินี้ไง ทำภพชาตินี้เพราะอะไร เพราะเราเกิดมาเราทุกข์ใช่ไหม เราเกิดมีความทุกข์ มีการบีบคั้น เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นธรรมโอสถเป็นยา ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็บรรเทาทุกข์ บรรเทาเฉยๆ เพราะมันไม่ใช่สมบัติของเรา ศึกษาธรรมะแล้วมันก็สบายใจ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาประพฤติปฏิบัติ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไปมันว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ ก็ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป แต่มันยังไม่เป็นผลจริงจังของเรา เพราะ

อะไร เพราะจิตไม่สงบ เพราะไม่มีสมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน ถ้ามีฐานที่ตั้งแห่งการงานคือจิต ถ้าจิตมันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการงาน งานที่เกิดขึ้นบนจิตมันก็แก้ไข แก้ไขรักษาจิตนั้น

ไฉนมันพุดธรรมะ เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์เิง มนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ มนุษย์มีอารมณ์ มนุษย์มีความรู้สึก มนุษย์มีความคิด แล้วเราก็พิจารณากัน ความคิดนะ เขาว่าดูจิต ดูจิต ดูที่ความคิด เขาบอกดูจิต ไม่เห็นจิต ไฉนพวกดูจิต ดูจิต ไม่เห็นจิต ไม่เคยเห็น ไม่เคยรู้ แต่รู้เงา รู้อาการ รู้ความคิด มันพิจารณาตรงนั้นไฉนก็เหมือนกัน พิจารณา ไฉน! พิจารณาทำความสงบ แหม! มันว่าง มันดีไปหมด มันก็แค่ความคิด มันไม่เข้าถึงจิตหรอก

แต่ถ้าพุทโธใช้ปัญญาอบรมสมาธิมันจะเข้าสู่จิต ถ้าเข้าสู่จิต ไฉนความรู้สึกนึกคิดเขานั้นนะมันเป็นความว่าง ความว่าง มันปล่อยวางมา ปล่อยมามันเป็นมิจฉา มิจฉาตรงไหน มิจฉาเพราะมันจับไม่ได้ มันจับไม่ได้ มันก็ไม่ว่างที่ไปไป ไปไม่รู้ที่ไปที่ไป เห็นไหม เขาปฏิบัติไปแล้วก็สิ้นสุด สิ้นสุดคือมันถึงทางตัน คือว่างหมด ว่างหมด จบหมด

“ก็พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ ก็สอนบอกให้ปล่อยวาง ให้ว่างหมดเลย แล้วก็ว่างแล้ว”

ก็ว่างนะสิ ว่างเป็นอวกาศไง ว่างแล้วเพราะมันไม่มีตัวตน ไม่มีใครเป็นเจ้าของ รับรู้อะไรไม่ได้ ครั้งที่แล้วก็เลยบอกเขา บอกเขาว่า สัมมาสมาธิ หลวงตาท่านสอนไว้ รวบข้าวเข้ามาด้วยสมาธิ สติ สมาธิ รวบข้าวเข้ามา แล้วก็ตัดด้วยปัญญา เขาใช้ปัญญาคือใช้เคียวตัด ไฉนรวบรวมเข้ามาคือจับต้องได้ ขุดคุ้ยหาเจอ

รวบรวมแล้ว ไฉนเขาบอกชื่อเคียวมาแล้ว เขาจะฝึกหัดเกี่ยว แล้วเอ็งจะเกี่ยวอะไรล่ะ ถ้าเคียวในร้านเคียวเยอะเยอะเลย เคียวมันก็ต้องคนใช้ประโยชน์มัน ถ้าไม่ใช้ประโยชน์มัน เขาเอาเคียวไปทำร้ายกันนะ เคียวฆ่าคนได้นะ เคียวไม่ได้ฆ่ากิเลส ฆ่าคนอีก เวลาไปเกี่ยวข้าว เขาให้เกี่ยวข้าว ไม่ได้ตัดนิ้วตัวเอง เกี่ยวข้าวเป็น มันได้เกี่ยวข้าวเสร็จ เกี่ยวไม่เป็น เกี่ยวข้าว นิ้วหายไปด้วยนะ เกี่ยวไปมือหายไปแล้ว ถ้าเกี่ยวเป็น เห็นไหม เกี่ยวเป็นมันต้องฝึกหัด

เขาฝึกหัดนะ เขาจับ ขุดคุ้ย เห็นไหม ที่เมื่อก่อนเขาบอกว่า มันหนักหน่วง มันว่างหมด มันปล่อยแล้วมันเลยหนักๆ อยู่ในใจ มันพุดมาตั้งแต่ครั้งนั้นแล้ว ไฉนหน้ๆ หรือว่ามันมีอะไรกด

ทับใจ นั่นนะกิเลสทั้งนั้นนะ กิเลสทั้งนั้นนะ กิเลสมันจะพลิกแพลงเล่นบทไหน พอรู้เท่าทันกิริยา
นี้ เดียวมันพลิกแพลงมาอีกเรื่องหนึ่งแล้ว พลิกแพลงมาทางใหม่

เพราะกิเลสมันเหมือน จะบอกว่าเราจะสู้กับผี เราไม่รู้ว่ามีผีมันจะมารูปแบบใด แล้วผีเป็น
นามธรรมใช่ไหม จะสู้กับมันอย่างไร กิเลสนี้ก็เป็นามธรรม เหมือนผีเลย มันหลอกทำหุ่น มัน
หลอก เดียวมันห้อยหัวนะ เอาหลังคาออกหมดเลยไม่มีที่ห้อย เดียวมันโผล่มาทางดิน ทำลาย
ดินหมดเลย เดียวมันโผล่มาในเสื้อผ้า ถอดหมดเลย เดียวมันโผล่มาในอาหาร มันโผล่มาที่ว่ละ
กิเลสนะ

นี่ก็เหมือนกัน “ถ้ามันหนักหน่วง มันหนักหน่วงอย่างไร”

**หนักหน่วง เราขุดคุ้ย ต้องขุดคุ้ยมันเจอได้ ถ้าขุดคุ้ยเจอได้ เห็นไหม รวบมันมา
ถ้ารวบรวม เรามีสติปัญญาแค่ไหนที่เราใช้ปัญญา ปัญญา เห็นไหม ฝึกหัดใช้ปัญญา
อย่างที่ใช้ปัญญามาข้างหน้า ที่บอก เราพามา ใช้ปัญญามา รู้เท่ารู้ทันมาหมดละ นั่น
คือปัญญาอบรมสมาธิ**

แต่ แต่มันเป็นมิจฉาเพราะอะไร เพราะเราไม่รู้ว่าเป็นปัญญาอบรมสมาธิใจ คิดว่าเป็น
วิปัสสนา อู๋! ไล่เรียงใหญ่เลยเป็นวิปัสสนา ฆ่ากิเลสเป็นตัวๆ เลยนะ กิเลสตายหมดเลย ใ้โฮ!
ฆ่ามาเต็มทีเลย

นั่นนะ ใ้นั่นมันวิปัสสนิก มันนึกของมัน มันพิจารณาของมัน มันทำของมันไง เพราะมัน
เป็นมิจฉา ทั้ๆ ที่ประพฤติปฏิบัตินะ มัชฌิมาปฏิปทา ความสมดุลความพอดีของมัน ถ้าปฏิบัติ
แล้วมันเอียงข้างใดข้างหนึ่ง เอียงข้างโดยความเห็นของเราไง เอียงข้างโดยความเห็นของเรา
โดยผูกพันของเรา โดยความไม่รู้ของเรา เห็นไหม มันก็กลายเป็นมิจฉาใจ

นี่พิจารณามาเป็นกรปฏิบัติธรรม ปฏิบัติธรรม แต่มันไม่มัชฌิมาปฏิปทา ไม่สมดุลไม่
พอดี ไม่สมดุลพอดี พิจารณาไปมันก็ปล่อยวาง ปล่อยวาง มันก็ปล่อยวางเข้ามาจริงๆ นั่นแหละ
แต่ปล่อยเข้ามาโดยมิจฉาเพราะไม่รู้ ไม่รู้ก็ตัวเองสำคัญว่า สำคัญว่าเป็นวิปัสสนา สำคัญว่าอู๋ฮู!
ปัญญาอู๋แจ้ แล้วก็จริงๆ นะ จริงๆ เพราะอะไร เพราะคำถามที่เขียนมาทุกคราวจะบอกว่า
ใ้โฮ! มีความสุขมาก แหม! ซาบซึ้งในศาสนา ใ้โฮ! ศาสนานี้มันยอดเยี่ยมมาก ไม่เคยรู้เคยเห็น
อย่างนี้มาก่อนเลย

เพราะมีความคิดอย่างนี้ มันก็สำคัญตนว่าตัวเองรู้ ตัวเองเห็นใจ แล้วเวลาคครูบาอาจารย์เทศน์ เหมือนกันเลย อาจารย์พูดกับผมเป็นเหมือนกันเปี้ยบเลย เปี้ยบเลย มันก็คิดอยู่อย่างนี้ เพราะอะไร เพราะวุฒิภาวะ วุฒิภาวะของคนที่สูงที่ต่ำ ถ้าวุฒิภาวะของคนที่สูงมันต้องเทียบเคียง เทียบเคียง

เพราะเราเคยปฏิบัติมา เวลาหลงตาทำานพูดอะไรที่ยังไม่รู้มัน มันพยายามบอกเหมือนกัน เหมือนกัน เหมือนกันทั้งนั้นนะ แต่ความจริงไม่เหมือน แล้วหลงตาพูดอะไรสิ่งใดที่เราไม่เคยรู้มัน พุดมา เอ๊ะ! ทำไมเราไม่รู้ เอ๊ะ! ใช้อย่างนี้มันคืออะไร

เวลาทำานเทศน์ เวลาเทศน์ของหลวงตาทุกกัณฑ์ เหมือนที่หลวงตาทำานพูดถึงหลวงปู่มัน เวลาพูดถึงหลวงปู่มันนะ เริ่มตั้งแต่สมาธิ โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามีผล อนาคามิมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล แต่แทบทุกกัณฑ์จะเทศน์ระดับอย่างนี้ขึ้นไป มันจะเห็นไปเลย เหมือนเครื่องบินจะขึ้นจากสนามบินเลย จนกว่าถึงที่สุด

แล้วใครอยู่ภูมิดู ขึ้นใจ มันก็จะเทียบเคียงมาในใจของตน เราก็เทียบเคียงนะ ถ้าไอบนสนามบินรู้แน่นอน บนสนามบิน มันจอดอยู่ด้วยกัน เครื่องบินกับเรา รู้ทั้งนั้นนะ พอมันเริ่มขึ้น เอ๊ะ! เอ๊ะ! มันขึ้นอย่างไร เครื่องบินมันเหาะขึ้นไปได้อย่างไร เอ๊ะ! เครื่องบินขึ้นไปได้อย่างไร พอทำานพูดถึงลึกลงๆ งง เอ๊ะ! ไม่มี เอ๊ย! แต่พยายามจะคิดให้เหมือน คิดให้เหมือน

ปฏิบัติไปเรื่อยๆ พอถึงที่สุดนะ พอรู้เข้า อ้อ! เมื่อก่อนไม่รู้ เดียวนี้รู้ รู้แล้วก็จบ พอจบ ถ้าวุฒิภาวะที่เข้มแข็งมันจะเทียบ แล้วมันจะพิจารณา มันทะลุปรุโปร่ง อริยสัจมีหนึ่งเดียว จะพิจารณามาทางไหนก็แล้วแต่ โสดาบันเป็นโสดาบัน สกิทาคามีเป็นสกิทาคามี อนาคามีเป็นอนาคามี อรหัตต์เป็นอรหัตต์ เหมือนกันหมด เหมือนกัน จะมาทางไหนก็แล้วแต่เหมือนกัน เหมือนกันแต่เวลามันเป็นจริง แต่วิธีการต่างๆ กัน แตกต่างกัน อันนั้นเป็นวิธีแตกต่างกัน

ไอนี้ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าที่พิจารณามาตั้งแต่คราวแรก เห็นไหม เขาบอกว่า โหลดที่หลวงพ่อเทศน์ใส่โทรศัพท์ ฟังจนนับครั้งไม่ได้ ฟังอย่างไรก็ได้ แล้วไม่เข้าใจอีกซะด้วย ไม่เข้าใจ ไร้เดียงสา ไม่เข้าใจ จนมันไปนั่งปลดทุกข์ มันนั่งปลดทุกข์ พิจารณาอยู่ ใ้อโฮ! มันพุ่งขึ้นมาเลยนะ อ้อ! เลยนะ อ้อ! เลย อ้อ!

พออ้อ! ปีบ สิ่งที่ทำมา ทำมา ถ้าจะบอกว่าผิด มันไม่ผิดหรอก มันไม่ผิดหมายความว่า มันก็พัฒนา มาอย่างนี้ จิตมันต้องพัฒนา มาอย่างนี้ แต่เวลาพัฒนาขึ้นไปแล้วมันติด มันติดว่า เป็นธรรมชาติ เป็นธรรมชาติ เพราะว่าเราทำด้วยสุดชีวิตเรา แล้วมันเป็นอย่างนี้ มันก็ต้องใช่สิ แต่ใช่ มันใช่ขนาดนั้น แต่มันไม่ลงสู่ธรรมชาติ

นี่ไง ปฏิบัติครั้งแรกมันยาก ยากอย่างนี้ แต่พอมันพิจารณาไปแล้ว คิดขึ้นมาได้เองเลย เพราะเข้าใจว่าหนักๆ ในใจ หนักๆ ในใจ ใจที่มันรู้สึกเสียดๆ กลางหัวอก พุดมานาน พุดมานาน พอพุดมานานมันเป็นการยืนยัน เหมือนหมอรักษาไข้ มันมาถึงอุณหภูมิมันขึ้นตลอด แล้วมันจะหายได้อย่างไร เวลามาหา ไข้ พอวัดอุณหภูมิแล้ว ไข้โฮเฮ! พรอทแทบแตก แล้วมันจะหายได้อย่างไร

ใจนี่ก็หนักๆ หนักๆ มันบอกอยู่แล้วใจว่าคนเรานั้นมีอยู่ มันมีอะไรตกค้างอยู่ในใจ แต่เราไม่รู้ว่ามันคืออะไร เขาก็เลยบอกว่า “มันหนักๆ หนักๆ แต่มีความสุขมากนะ โอ้โฮ! มันหนักๆ หนักๆ มันดีดี “

เรารู้อยู่แล้วนั่นละกิเลสทั้งนั้น แต่เขาจับมันไม่ได้ ต้องมีสติ มีสมาธิรวบไว้ รวบมันมา สมาธิมันจะรวบเข้ามา ไล่เข้ามา เหมือนกับเราพยายามไล่เข้าไปสู่จันทมูมิใช่ไหม แล้วเราจะเข้าไปทำลายมัน แต่เข้าไปก็ยังไม่รู้ว่าเป็นมันอีกนะ เข้าไปก็ อยู่นะ! สวัสดิ์ครับ ขอบใจอีก คิดว่านี่เป็นธรรมะไง

แต่ถ้าวันไหนรู้ว่าเป็นกิเลส โอ้โฮ! สติ สมาธิรวบเข้ามา รวบเข้ามา แล้วฝึกหัดใช้ปัญญา การฝึกหัดใช้ปัญญา หลวงตาท่านสอนว่า วิปัสสนาอ่อนๆ คนที่จะฝึกหัดใช้ปัญญา มันจะใช้ วิปัสสนาอ่อนๆ วิปัสสนาอ่อนๆ คือภาษาว่าวิปัสสนาไม่เป็นว่าอย่างนั้นเถอะ คือจะใช้เฉยๆ ไม่เป็นหรือ เที่ยงเียงเฉยๆ ขาดมือแน่วๆ เที่ยงมันขาดมือมึงแน่วๆ เลยละ แต่ก็ต้องฝึก ไม่ฝึกจะเกี่ยว ข้าวเป็นหรือ ไปดูชาวนาสิ เขาหลับตาเกี่ยวเลย เขาเกี่ยวมาตั้งแต่เด็กๆ

นี่ก็เหมือนกัน เียงไม่เคยเกี่ยวข้าว แล้วเียงบอกซื้อเกี่ยวมาแล้วจะเกี่ยว ใส่มือดีดีๆ นะ ใส่มือเหล็กป้องกันนิ้ว ป้องกันนิ้วไว้ดีดี เที่ยงจะเกี่ยวเอา แต่ก็ต้องทำ ไม่ทำก็ไม่ใช่ คนต้องทำให้เป็น ทำเป็นทำได้มันถึงจะเป็น แล้วทำไม่เป็นไม่ได้หรือ วิปัสสนาอ่อนๆ ก็ฝึกหัดไป ระดับ

ของวุฒิภาวะของใจมันเป็นเป็นอย่างนี้ วุฒิภาวะของใจนะ เวลาหลงตาทำนองพูดเลย ท่านฟังอยู่ คนถามปัญหา เอ็งพูดมาเถอะ เอ็งอยู่ชั้นไหนรู้เลย

นี่ก็เหมือนกัน คำถามมาตั้งแต่ต้นมา ผู้ถามคนนี่ตั้งแต่ต้นมา มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ แต่มันไม่เข้าใจว่าเป็นสมาธิไร แล้วมันหาไม่ได้ไร หาไม่เจอไร หาไม่ได้ หาไม่เจอ นี่เป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันทิฏฐิโก บุคคลคนนั้นต้องเป็นคนหรือคั่นเอง เห็นเอง แล้ววิปัสสนาเอง แล้วต้องฆ่ากิเลสเอง

แต่ครูบาอาจารย์เป็นคนชี้ทาง ชี้ทาง ชี้ทางต้องชี้ให้ถูกด้วย ชี้ให้ถูกหมายความว่าต้อง รวจังหวะ รวแต่จิตใจเขาเข้มแข็งไหม จิตใจเขามีความสามารถจะทำได้หรือไม่ ถ้าจิตใจเขายัง ไม่มีความสามารถทำได้ ก็ให้เขาไปพุทโธ ใช้ทำปรับพื้นฐาน ปรับพื้นฐานนะ ปรับพื้นฐาน ปรับหัวใจ ของตนให้มันคง ปรับหัวใจ ปรับไปเรื่อยๆ ปรับไปเรื่อยๆ จนกว่ามันคง มันคงแล้วเราค่อยฝึกหัด ฝึกหัดมันขึ้นมา ถ้าขึ้นมามันจะขึ้นมาได้ ถ้าพื้นฐานไม่มันคง มันวางอะไรไม่ได้ สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน ไม่มีพื้นฐานจะให้ตัวเองยืนอยู่ได้ ไม่มีพื้นฐานของใจคือหาใจตัวไม่เจอ

หาใจตัว ปฏิสนธิจิตมันเวียนว่ายตายเกิด เราไม่รู้จักมัน ทั่วๆ ที่อยากจะหา มันคั่นมัน แต่ หาไม่เจอ มันต้องกลับไปตรงนั้น ฝึกหัดอยู่ตรงนั้นจนกว่ามันจะเข้มแข็ง เข้มแข็งแล้วต้องฝึกหัด เพราะเราได้พื้นฐานแล้ว เรามีพื้นที่แล้ว พื้นที่เราก็ต้องปรับพื้นที่ คนจะทำสวนทำไร่มันต้องปรับ พื้นที่ หลวงปู่มั่นท่านบอกเลย จะทำนา ก็ภพก็ชาติก็ร้อยชาติก็ต้องทำอยู่ที่ดินที่แปลงนานั้น แปลงนานั้นทำมาแล้วทำมาแล้ว ปีนี้ก็ทำนา ปีหน้าก็ทำนา ปีต่อไปก็ทำนา ไม่ทำนา ก็ไม่มีข้าว กิน ทำนาก็ทำบนคันทนา บนพื้นที่นา

นี่ก็เหมือนกัน จะวิปัสสนา จะชำระภพชาติมันก็ต้องทำบนหัวใจ หัวใจ จิต ปฏิสนธิจิตที่เวียนว่ายตายเกิด ถ้าวิปัสสนาต้องวิปัสสนาบนหัวใจนั้น ถ้าหัวใจนั้นถ้าจิต มันสงบแล้วมันเข้ามา มันถึงจะเห็นหัวใจนั้น ถ้าเห็นหัวใจนั้นมันพิจารณา มันจับต้อง ได้ มันจับต้องได้ นี่ไง รวบมันเข้ามา แล้วฝึกหัดใช้เดียว ฝึกหัดใช้เดียว

ถ้าเกี่ยวข้าว ตัดข้าว ถ้าฝึกหัดใช้เดียว ฝึกหัดใช้ปัญญา ฝึกหัดใช้ ไม่รีบ อยารีบร้อน ฝึกหัดใช้เพราะว่าเดียว เห็นไหม เรามีเดียวเราไปเกี่ยวอะไร เกี่ยวอากาศใช้ไหม เรามีเดียวเขา

ต้องไถ ต้องไถ ต้องหว่าน ต้องซักรน้ำ ต้องดูแลวัชพืช เขาต้องดูแล กว่าข้าวมันจะงอกงาม กว่าข้าวมันจะออกรวง

นี่ก็เหมือนกัน เรามีสติมีปัญหาใหม่ เราฝึกหัดขึ้นมา ฝึกหัดขึ้นมา เราจับต้องได้ใหม่ จับต้องได้ใหม่ ฝึกหัดใช้ปัญญาขึ้นมา มันจับได้ไง วิปัสสนาอ่อนๆ ฝึกหัดใช้ปัญญาไป ฝึกไป ทำไป ใช้ไป มันต้องทำของมันอย่างนั้น ถ้ามันเป็นขึ้นมาได้ เวลามันตัด ถ้ามันตัดนะ ภาวนามย ปัญญามันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นอย่างนี้

นี่พูดถึงว่าสมาธิรวบเข้ามา ปัญญาตัด แล้วฝึกหัดตัด ถ้ามันเป็นจริงนะ ไอ้ไฮ! มันสะเทือนเลื่อนลั่นกลางหัวใจนะ คุณสิ เวลาหลวงตาท่านบอกโลกธาตุหวั่นไหว โลกธาตุโลกมันจะไหวอะไร เขาทดลองระเบิดนิวเคลียร์มันยังรับอยู่ได้เลย ระเบิดนิวเคลียร์เขาทดลองแล้วทดลองอีก ทดลองในน้ำ ทดลองในแผ่นดิน เจาะลงไป มันก็ระเบิดตูม ตูม ตูมอยู่นั่นนะ

ไอ้ที่นี่ก็เหมือนกัน โลกธาตุหวั่นไหว มันหวั่นไหวกลางหัวอก โลกธาตุ ธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ มันระเบิดทำลาย โลกธาตุหวั่นไหวนะ เวลาภิเษกมันขาดเป็นชั้นเป็นตอน โลกธาตุนี้ไหวหมดเลย ความรู้สึกมันสะเทือนเลื่อนลั่นเลย ครึ้น ครึ้น ครึ้นเลยนี้แหละถ้ามันเป็นจริงนะ

หลวงตาท่านรุนแรงมาก ขณะของท่าน ไอ้ไฮ! ท่านบอกว่าโลกราบหมดเลย แต่ ถ้าเป็น เป็นขนาดนั้นนะ แล้วคนเป็นรู้ คนเป็นนี่พูดเข้าใจหมดละ ไอ้คนไม่เป็น โลกนี้ถ้าหวั่นไหวมันต้องใช้ระเบิดก็ลูกวะ นิวเคลียร์ก็ลูกต้องระเบิดให้หมด มันคิดไปนู่น โลกธาตุคือโลกกลางหัวใจนี้

นี่พูดถึงว่าฝึกหัดนะ นี่เขาบอกว่า เวลาเขาเกิดปัญญาแล้ว อันนี้มันเรื่องจริง เขาบอก “แล้วมันก็เข้าใจว่าจิตนี้เหมือนโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ มีประโยชน์และมีโทษ”

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าคุณธรรมเราหาครูบาอาจารย์ หลวงตาเวลาแม่ชีแก้วท่านไปบอกหมอเพ็ญศรี บอกแม่ชีแก้วเป็นพระอรหันต์นะ ถ้าทำคุณงามความดีกับพระอรหันต์จะได้บุญมหาศาลเลย แต่ถ้าทำกรรมมันก็กรรมแรงนะ หมอเพ็ญศรีเป็นคนพูดเอง ว่าหลวงตาเตือนประจำเลย เพราะหลวงตาท่านมีประสบการณ์กับหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นท่านเป็นวัณโรค แล้วกลางคืนมันหนาวจัด ท่านหายใจไม่ออก

ทั้งๆ ที่ท่านเคารพ ท่านก็รักของท่านนะ แต่กิเลสท่านเป็นพระอนาคามีตอนนั้นนะ กิเลส มันก็ยังคิดว่า เอ๊ะ! พระอรหันต์มีแผลหรือเปล่านะ คือมันจะจับผิดพระอรหันต์ ท่านบอกว่ารีบ กดไว้เลยนะ กิเลสอย่าออกมา อย่าจับผิด ท่านเคยเป็น ใจขนาดท่านเคารพหลวงปู่มันขนาดนั้น กิเลสมันยังแสบออกมาเลย

ฉะนั้น แม่ชีแก้ว ท่านถึงเห็นว่าแม่ชีแก้วเป็นพระอรหันต์ เพราะท่านเป็นคนฝึกมาเอง ท่านถึงไปเตือนหมอเพ็ญศรี หมอที่เป็นผู้อุปัฏฐากแม่ชีแก้ว บอกว่ามาเอาบุญนะ อย่าเอาโทษ คืออย่าสงสัยในการที่ว่า หนึ่ง แม่ชีแก้วท่านอายุมาก เวลาบิณฑบาต ธรรมดาคนอายุมาก เนาะมันก็เคี้ยวช้า อะไรช้า ชับเคี้ยวช้า

โอ้เราก็นึกว่าพระอรหันต์ก็เหมือนหนังกำดั่งภายในใจ พรีบมา พรีบไปใจ เราก็คิดว่าพระอรหันต์เป็นอย่างนั้นเนาะ ต้องกระฉับกระเฉง ต้องว่องไว ไปเจอเอาว่าจะขยับได้อย่างนี้ เอ๊ะ! ทำไมพระอรหันต์เป็นอย่างนี้ มันจะเกิดโทษ

นี่เป็นคำพูดของหมอเพ็ญศรี หมอเพ็ญศรีเขียนไว้ในหนังสือ บอกว่าหลวงตามาเตือน ท่านอย่างนี้ เตือนท่าน เพราะหลวงตาท่านเคยอุปัฏฐากหลวงปู่มันมา ท่านเห็นโทษกิเลสว่าไป จับผิด ท่านถึงไปเตือนหมอเพ็ญศรีว่า แม่ชีแก้วท่านสำเร็จแล้วจริงๆ นะ

ฉะนั้น อุปัฏฐากอยู่ คนที่อุปัฏฐากอยู่ คนที่ดูแลใกล้ชิดอยู่ ๒๔ ชั่วโมงมันเห็นหมดละ พอ มันเห็นหมดแล้วมันจะไปคิดจับผิด พอไปคิดจับผิดมันก็จะไปโทษ

นี่ไง ที่เขาบอกว่า “จิตนี้เหมือนนิวเคลียร์”

ธรรมะต่างหากเหมือนนิวเคลียร์ เป็นประโยชน์ เป็นประโยชน์มหาศาลเลย ถ้าเราไปเพ่งโทษ ไปจับโทษ เราเป็นโทษมหาศาลเลย ฉะนั้น เราต้องระวังใจของเรา เราต้องระวังใจของเรา ระวังใจของเรา เขาเปรียบเทียบมา ใจของผู้ที่ปฏิบัติใจ ว่ามันเหมือนโรงไฟฟ้านิวเคลียร์

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติ ปฏิบัติได้ดี มันก็จริงๆ นั่นแหละ แต่ถ้าเวลากิเลสมันออกมา เราต้องตั้งพวกกำจัดสารพิษที่กัมมันตรังสีมันรั่วไหล ต้องดูแลหมด ต้องมีเครื่องมือเต็มทีเดียว อันนี้ก็เหมือนกัน เวลาผู้ที่ปฏิบัติถึงเป็นพระอรหันต์ เป็นอย่างนั้นเลยนะ

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าคิดได้อย่างนี้ ถ้ามามาตั้งเยอะ กว่าจะคิดได้ เห็น้อยฉิบหายเลย กว่ามึงจะไปซื้อเคียว กว่ามึงจะไปซื้อเคียว จนยอมว่าต้องไปซื้อเคียวมา ไอ้โฮ! ชัดกันมานานนะ

แต่ แต่ก็อย่างนี้ แก่จิตแก่ยากวะ หลวงปู่มั่นบอก “**แก่จิตแก่ยาก ให้หมู่คณะภาวนามา เราจะแก่วะ เราจะแก่วะ**” ไอ้นี้ก็เหมือนกัน ชัดกันมานาน เพราะเขียนมาถามเยอะ ครั้งที่แล้วเพิ่งเขียนมา เขียนมาอย่างนี้ หนักๆ หน่วงๆ ชัดไปเต็มทีเลย

แต่คราวนี้ เห็นใหม่ ไอ้โฮ! “ตอนนี่ซื้อเคียวมาตามคำแนะนำของอาจารย์แล้วครับ จะพยายามรวบของที่เป็นประโยชน์ และจะฝึกใช้เคียวให้ชำนาญ ฝึกมัด ฝึกตี ฝึกยำ ฝึกหุง จนได้ข้าวกินเอง โดยไม่ต้องไปซื้อและขอข้าวจากใครกิน ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มาก”

ถ้ามันเป็นความจริงก็เป็นอย่างนี้ เห็นใหม่ “ขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่เมตตาตอบ และสอนผมโดยที่ไม่เบื่อบ้าง”

เขาเขียนเองนะ โดยที่ท่านอาจารย์ไม่เบื่อบ้างมาตลอดเลย มันหน่วงอย่างนั้น มันหนักอย่างนั้น นั่นแหละคือเชื้อโรค นั่นแหละคือต้นขั้ว แต่คนไม่มีสติปัญญาสามารถนึกคิดรู้เท่าได้ ไม่มีปัญญา ทั้งๆ ที่เขียนมามันบอกหมดว่าเชื้อโรคอยู่ตรงไหน มันเป็นอะไรรู้หมดละ แต่พยายามอธิบาย อธิบายไป จนวันนี้เขียนมาเอง เห็นใหม่ “ท่านอาจารย์เมตตาตอบและสอนโดยที่ไม่เบื่อบ้าง”

กว่ามึงจะรู้ว่าโง่งนะ ได้ชัดกันไป กว่าเอ็งจะรู้ว่าโง่ง ชัดกันมานานเต็มที แต่ก็ยังพอใจที่เขาจะไปซื้อเคียว ยังพอใจอยู่ว่าเขาจะไปซื้อเคียว

เพราะคำว่า “ซื้อเคียว” นั่นละคือภวานามยปัญญา มันต้องตัดด้วยปัญญา ปัญญาเท่านั้นเป็นคนตัด ถ้าฝึกหัดขึ้นมามันก็เป็นประโยชน์ แต่ที่ทำมา ทำมา ถ้าพูดว่าผิดใหม่ มันไม่ผิด ไม่ผิดหมายความว่าเบสิกพื้นฐานต้องทำมาอย่างนี้ พื้นฐานต้องทำมาอย่างนี้ ต้องทำความสงบเข้ามา ต้องทำความสงบเข้ามา แต่เขาเข้าใจว่าความสงบนั้นเป็นธรรม เป็นธรรม ถึงได้เถียงกันมาตลอด

มันดีไปหมดละ แต่หลวงปู่ไม่เคยรับสักที มันคงแปลกตรงนี้ เขียนมาขนาดไหนก็โดนค่าทุกที ไม่เคยยอมรับว่าใช่สักที วันนี้เขาเพิ่งคิดได้ ไอ้โฮ! ภูเห็น้อยฉิบหายเลย แต่เอ็งก็คิดได้

แล้วเนาะ ถ้าคิดได้แล้ว เห็นไหม ไปซื้อเคียวมา แล้วฝึกหัดใช้เคียว ฝึกหัดภาวนา ฝึกหัดทำ
ขึ้นมา ให้เป็นปัจเจกตัง สันติภูมิจิโก ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมจะสถิตบน
ดวงใจนั้น เอวัง